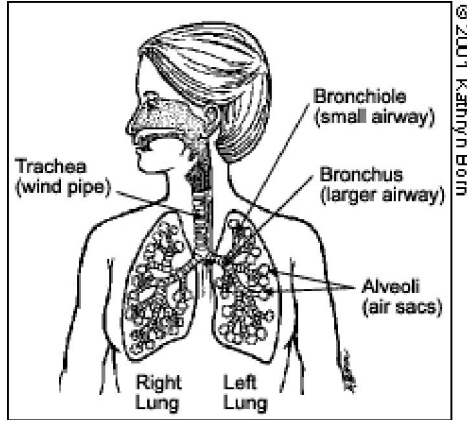

KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞI (KOAİ)

KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞI NEDİR?

Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAİ olarak da adlandırılır) iki temel hastalığı içeren kronik akciğer hastalığıdır: kronik bronşit ve anfizem KOAİ kür sağlanan bir tedavisi yoktur.

Akcığerlerimiz iki bölüme sahiptir: bronşlar ve alveoller /hava yolları olarak da adlandırılır. Solunum esnasında hava sırayla trakea, oradan bronşlar ve son olarak da alveollere gelir. Alveol denen yapılarda oksijen kana geçerken karbondioksit kanı terk eder. Eğer kronik bronşit hastasıysanız bronşlarınız kızarır, şişer ve mukusla kaplı hale gelir. Bu mukus bronşlarınızı tıkar ve solunumunuzu zorlaştırır. Eğer anfizem hastasıysanız alveolleriniz tahriş olur. Elastikiyetlerini kaybeder ve yeterli havayı tutamazlar. Bu durum kanınızdaki oksijen ve karbondioksit değiş tokuşunu zorlaştırır.

YAKINMALARI NELERDİR?

KOAİ değişik yakınmalara neden olabilir. Bunlar:

- Kronik, inatçı öksürük
- Müküs artışı
- Nefes darlığı, özellikle bedensel etkinlik sırasında
- Hırıltılı solunum
- Göğüste sıkışma hissi

KİMLER KOAİ HASTASI OLUR?

ABD de yaklaşık 12 milyon KOAİ hastası vardır. Hastalık uzun yıllar devam eder. KOAİ neredeyse daima sigara içmekle oluşur. KOAİ'tan korunmanın ya da kötüye gitmesini önlemenin en iyi yolu sigarayı bırakmaktır. Diğer tahriş edici maddelerde KOAİ'a neden olabilirler. Bunlar sigara dumanı, ikincil dumanlar ve hava kirliliğidir. Çalışırken soluduğunuz havada aşırı miktarda toz, gaz, sigara dumanı, buğu olan kişiler risk altındadırlar. Sigara içen çalışanlar eğer çalışma ortamında bu tahriş edici maddelere maruz kalırlarsa KOAİ olmak açısından daha büyük risk altındadırlar.

KOAH OLUP OLMADIĞIMI NASIL ANLAYABİLİRİM?

KOAH yakınmalarından herhangi biri varsa doktorunuzla konuşun. Doktorunuz size sigara içip içmediğinizi ve uzun süre aşırı miktarda sigara dumanı, toz, gaz gibi tahriş edici maddelere maruz kalıp kalmadığınızı soracaktır.

Doktorunuz sizden büyük olasılıkla solunum fonksiyon testi yaptırmanızı isteyecektir. Bu test akciğerlerinizin iyi çalışıp çalışmadığını görmek için özel bir testtir. Bu testte derin bir nefes alıp makinenin içine vereceksiniz. Makine ne kadar derin nefes alabildiğinizi ve akciğerlerinizdeki havanın ne kadarını ne kadar hızlı çıkarabildiğinizi ölçer. Akciğer grafisi çektirmeniz gerekir. Akciğer grafisi KOAH ile ilgili birtakım işaretler gösterebilir. Doktorunuz da büyük olasılıkla bir kan testi veya mukusunuzun analizi için özel bir test önerir.

KOAH'IN TEDAVİSİ NASILDIR?

KOAH hastasıysanız en önemli şey sigara içmeyi bırakmanızdır. Sigarayı bırakmak akciğerlerinizdeki hasarı durdurur ya da en azından yavaşlatır. Sigarayı nasıl bırakacağınızı doktorunuzla konuşabilirsiniz. Sigarayı bırakırsanız daha uzun yaşama ve daha sağlıklı olma için daha iyi bir şansınız olacaktır.

Doktorunuz size birtakım ilaçlar almanızı önerecek. Bu ilaçlar sizin kendinizi daha iyi hissetmenizi ve daha kolay nefes almanızı sağlayacak. Bu ilaçlar antibiyotikleri ve birtakım nefes yolu ile alınan (inhaler) ilaçlar olabilir. Eğer akciğer infeksiyonunuz da varsa steroid ve antibiyotiğe ihtiyacınız olacaktır.

İlerlemiş KOAH'ı olan bazı kişiler oksijen kullanmaya ihtiyaç duyabilirler. Bunu burundan ya da ağız ve burunu kapatan bir maske ile sağlayabilirler.

Çok ciddi KOAH'ı olan hastalara ameliyat önerilebilir. Bu operasyonlar akciğer düzeltme operasyonu veya akciğer transplantasyonudur. Bu cerrahi girişimler sıklıkla diğer tedavilere iyi yanıt vermeyen hastalara uygulanmaktadır.

İNHALER İLAÇLARI NASIL KULLANABİLİRİM?

İnhaler ilaçları almak için özel elle kullanılan ilaç kutusu veya nebülizatör makineleri özel miktarlardaki ilaçları akciğerlerinize ulaştırmak için kullanabilirsiniz. Bir nebülizatör makinesi sıvı formdaki ilacı sizin soluyabileceğiniz buhar formuna çevirir. Bu makine sıklıkla ciddi KOAH vakalarının tedavisinde kullanılmaktadır.

Ayrıca bu makine küçük inhalasyon ilaç kutularını kullanmakta zorluk çeken hastalara da yardımcı olur.

Doktorunuz size ilacınızı nasıl kullanacağınızı söyleyecektir. Doktorunuzun tavsiyelerini ilacınızı doğru miktarda akciğerlerinize ulaştırmanız açısından dikkatlice takip etmeniz çok önemlidir.

KOAH'IN KOMPLİKASYONLARI NELERDİR?

KOAH'mız varsa olasılıkla nezle veya grip hastalığına daha sık yakalanabilirsiniz. Kalbiniz zorlanması nedeniyle büyüyecektir. Bu durumda akciğerlerinize kan getiren damarlarınızda basınç yükselecektir.

Her yıl grip aşısı yaptırmalısınız ayrıca 5 yılda bir zatürre aşısı da yaptırmalısınız. Bu aşularla daha az oranda grip ve zatürreye yakalanma riskiniz olacaktır. Kişiye özelleştirilmiş sporsal alıştırmaya ve esneltirme programları da KOAH hastalarına yardımcı olabilir.